

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Gem. Academie Beeldende Kunsten te Heusden-Zolder

---

Hoofdstructuur dko

	Instellingsnummer	50138
	Instelling	Gem. Academie Beeldende Kunsten
directeur		Walter MISSOTTEN
adres		Meylandtlaan 20 - 3550 HEUSDEN-ZOLDER
telefoon		011-80.80.89
fax		011-80.80.77
e-mail		academie@heusden-zolder.be
website/URL		www.academie.be
	Bestuur van de instelling	961541 - Gemeentebestuur van Heusden-Zolder te ZOLDER
adres		Heldenplein 1 - 3550 ZOLDER
	Dagen van het doorlichtingsbezoek	21/02/2011,23/02/2011,24/02/2011
	Einddatum van het doorlichtingsbezoek	24/02/2011
	Datum bespreking verslag met de instelling	25/03/2011
	Samenstelling inspectieteam	
	Inspecteur-verslaggever	Albert Tersago
	Teamleden	Dirk Rombaut

Deskundige(n) behorend tot de administratie nihil

Externe deskundige(n) nihil

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1. SAMENVATTING	3
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	3
2.1 Opties/instrumenten in de focus	3
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus	3
3. KENMERKEN VAN DE ACADEMIE	3
4. VOLDOET DE ACADEMIE AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?	3
4.1 beeldende kunst - algemeen beeldende vorming (graad: I)	3
4.2 beeldende kunst - beeldhouwkunst (graad: h4 s)	3
4.3 beeldende kunst - schilderkunst (graad: h4 s)	3
4.4 beeldende kunst - tekenkunst (graad: h4 s)	3
4.5 beeldende kunst - vrije grafiek (graad: h4 s)	3
5. BEWAAKT DE ACADEMIE DE EIGEN KWALITEIT?	3
5.1 Personeelsbeheer	3
5.2 Professionalisering	3
5.3 Materieel beleid	3
5.4 Welzijn	3
5.5 Curriculum	3
5.6 Begeleiding	3
5.7 Evaluatie	3
6. ALGEMEEN BELEID VAN DE ACADEMIE	3
7. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE ACADEMIE	3
7.1 Wat doet de academie goed?	3
7.2 Wat kan de academie verbeteren?	3
7.3 Wat moet de academie verbeteren?	3
8. ADVIES	3
9. REGELING VOOR HET VERVOLG	3

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Zij deed dit in het kader van haar opdracht zoals bepaald in het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of de instelling op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of de instelling zelfstandig de tekorten kan remediëren.

De onderwijsinspectie maakt gebruik van de mogelijkheid om het toezicht op de erkenningsvoorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en woonbaarheid afzonderlijk uit te voeren. Dit impliceert dat het advies in dit verslag betrekking heeft op alle erkenningsvoorwaarden behalve de voorwaarden die het welzijnsbeleid betreffen (hygiëne, veiligheid en woonbaarheid).

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, de doorlichtingsbezoeken en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie leergebieden en procesindicatoren of procesvariabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens de doorlichtingsbezoeken.

Tijdens de doorlichtingsbezoeken verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op de volledige instelling of op één of meerdere structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Enkel bij een ongunstig advies adviseert de onderwijsinspectie of de instelling zelfstandig de vastgestelde tekorten kan remediëren.

---

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde viseert het verslag en stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. SAMENVATTING

Het erkenningsonderzoek was gericht op de opties: lagere graad, algemeen beeldende vorming, beeldhouwkunst, tekenkunst, schilderkunst en vrije grafiek. De onderwijsdoelstellingen werden bereikt in de opties : tekenkunst, schilderkunst en vrije grafiek. In de vestigingsplaats Stal-Koersel ontbreekt voor een deel de noodzakelijke infrastructuur. Dat hindert het bereiken van de leerplandoelstellingen in de lagere graad algemeen beeldende vorming. Daarom wordt voor deze specifieke situatie het gunstig advies beperkt in de tijd.

Het artistiek pedagogisch project van de academie is volledig geïmplementeerd in de werking van de academie. De academievisie wordt door het hele academieteam gedragen en in de lespraktijk gerealiseerd. De besluitvorming is participatief, er is een open schoolcultuur met dagelijks overleg. De academie heeft geoperationaliseerde doelen die grotendeels gelinkt zijn aan kwaliteitszorg. De academie heeft een artistieke leiding "pur sang". Ze is doeltreffend , participatief en communicatief naar alle interne en externe actoren.

De leerbegeleiding scoort behoorlijk in alle bezochte opties, ze is volledig gekoppeld aan de artistiek-pedagogische visie van de academie.

Voor de evaluatie van de leerlingen gebruikt de academie evaluatiecriteria die vooral verwijzen naar bekwaamheden en inzet. Voor de evaluatie van de werken van de leerlingen in de lagere en middelbare graad zijn de leerdoelen opgenomen in de evaluatiecriteria. Dit is nog niet het geval in de evaluatiefiches van de hogere en specialisatiegraad.

De kwaliteitszorg is voorbeeldig uitgebouwd. Dankzij de jarenlange volgehouden inspanningen van het team van coördinator en directie heeft de academie een bijzondere knowhow ontwikkeld op vlak van leerlingenbegeleiding en zorg voor kwaliteit in de lagere en middelbare graad. In de hogere en specialisatiegraad is er een persoonlijke opvolging van het artistiek kwalitatief niveau door de academieleiding.

Door de grote inzet en betrokkenheid van de personeelsleden is er in de meeste opties en graden een behoorlijke tevredenheid van de leerlingen. De personeelsleden zijn tevreden over de werksfeer in de academie, over de materiële voorzieningen, over het schoolbeleid en over de stimulerende initiatieven op vlak van uitstraling van de academie.

In de meeste vestigingsplaatsen beschikt de academie over een aangepaste infrastructuur om de leerplandoelstellingen te bereiken.

In de vestigingsplaats Stal-Koersel is dat echter niet het geval. Er is geen bergruimte voor het atelier lagere graad beeldende kunst.

Daardoor kunnen de leerlingen het ruimtelijk werk en de werken in verf niet laten drogen. Dat hindert de realisatie van de leerplandoelen en kan op termijn een nefast gevolg hebben voor de kwaliteit van de werken.

De veelvuldige initiatieven en creatieve stimulansen van de academieleiding ondersteunen de hoge kwaliteit van de opleidingen en scheppen een interne dynamiek die de academie in de gemeente en in de hele regio een sterke uitstraling geeft. Elke leerkracht krijgt voldoende vrijheid om zich artistiek-pedagogisch te ontplooiën en om in een goede verstandhouding samen te werken met collega's.

Het schoolbestuur ondersteunt op bewonderenswaardige wijze de werking van de academie en geeft haar de nodige middelen en ondersteuning om de vele projecten te realiseren.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie opties/instrumenten en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

2.1 Opties/instrumenten in de focus

Vak/Optie per studierichting
beeldende kunst algemeen beeldende vorming (graad: I)
beeldende kunst beeldhouwkunst (graad: h4 s)
beeldende kunst schilderkunst (graad: h4 s)
beeldende kunst tekenkunst (graad: h4 s)
beeldende kunst vrije grafiek (graad: h4 s)

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Personeel
Personeelsbeheer
Personeelsorganisatie
Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
Logistiek
Materieel beheer
Infrastructuur
Onderwijs
Curriculum
Onderwijsaanbod
Begeleiding
Leerbegeleiding
Evaluatie
Evaluatiepraktijk

3. KENMERKEN VAN DE ACADEMIE

- meer dan twee vestigingsplaatsen
- deelname aan specifieke projecten (kunstinitiatie)
- stijging leerlingenpopulatie voorbij vijf jaar
- lokalennood
- belangrijke infrastructurele problemen in sommige filialen.

4. VOLDOET DE ACADEMIE AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde opties/instrumenten volgende vaststellingen op:

4.1 beeldende kunst - algemeen beeldende vorming (graad: I)

Voldoet niet

Vaststellingen

- In één vestigingsplaats worden de leerplandoelen niet gerealiseerd, omwille van infrastructurele problemen.
- In de vestigingsplaats Stal-Koersel wordt het bereiken van de leerplandoelen gehinderd door het gebrek aan bergruimte. Drie groepen leerlingen volgen les in hetzelfde lokaal (65 leerlingen). Er is geen bergruimte om de werken van de leerlingen na het beëindigen van een opdracht te laten drogen (verf of ruimtelijk werk). Dit heeft nefaste gevolgen voor de kwaliteit van de werken van de leerlingen.
- In de andere vestigingsplaatsen is er wel een voldoende infrastructuur om de leerplandoelen te realiseren en is er een voldoende kwalitatief niveau.
- De leerlingen verwerven de vereiste inzichten in de ruimtelijke vormstudie en ontwikkelen in voldoende mate de kleurgevoeligheid en de grafische gevoeligheid
- In alle ateliers is het een feest van creatieve verbeelding aan de hand van half-open verhalen die de verbeelding van de leerlingen stimuleren.
- Het gebruik van verschillende materialen en technieken op geprepareerde ondergronden is algemeen ingevoerd als belangrijk facet van esthetische beleving.
- De kunstgeschiedenis is op een harmonieuze wijze verwerkt in de opdrachten, dat is merkbaar aan de werken van de leerlingen.
- Alle leerlingen hebben een behoorlijke vaardigheid in het werken met verschillende grafische, picturale en sculpturale materialen en technieken.
- De leerlingen worden regelmatig bevraagd naar hun verworven inzichten in het werken met de verschillende materialen in relatie tot wat ze beeldend willen realiseren.
- Tijdens de atelierbezoeken ziet men een degelijke leerbegeleiding en ervaart men de impact van een gestructureerde pedagogische coördinatie in de behoorlijk kwalitatieve vakdidactische aanpak en de goed onderbouwde jaarplannen.

4.2 beeldende kunst - beeldhouwkunst (graad: h4 s)

Voldoet

Vaststellingen

- In het atelier beeldhouwkunst worden de leerplandoelstellingen gerealiseerd:
- In de basisjaren van de opleiding is er aandacht voor het verwerven van ruimtelijk inzicht via vormstudies op klein formaat.
- De handige grootte van de kleistudie laat toe om het tactiele ervaren van de vormen te optimaliseren.
- De kleine ontwerpstudies worden klassikaal en individueel geëvalueerd en uitgevoerd op groter formaat in verschillende sculpturale materialen en technieken.
- In de hogere jaren van de opleiding heeft men aandacht voor de relatie vorm en materiaal.

- Niet alle ontwerpstudies kunnen uitgevoerd worden in gelijk welk materiaal. Deze inzichten en vaardigheden worden met voldoende diepgang aangebracht en verworven.
- Binnen het atelier is er ook aandacht voor het eigen beeldarchief van de leerlingen.
- Het eigen beeldarchief van de leerlingen wordt in de hogere jaren van de opleiding op een sculpturale wijze verwerkt in de beelden.

4.3 beeldende kunst - schilderkunst (graad: h4 s)

Voldoet

Vaststellingen

- In de optie schilderkunst worden de leerplandoelstellingen gerealiseerd in alle bezochte ateliers.
- In de basisjaren van de opleiding kunnen de leerlingen een schilderij gelijkmatig opbouwen.
- Er is aandacht voor het verwerven van een schildervaardigheid via snelschetsen in verschillende picturale materialen en technieken en via studie naar waarneming.
- De leerlingen leren de artistieke en technische mogelijkheden kennen van onder andere olieverf en acryl.
- Ze leren de mogelijkheden en beperkingen kennen van deze materialen en kunnen ze op een aangepaste wijze verwerken in hun schilderijen.
- Naast de klassieke olieverf en acryltechnieken leren de leerlingen ook de moeilijke aquareltechniek beheersen (met wisselend succes).
- Pasteltechnieken komen ook aan bod alsook een mix van de verschillende picturale technieken in gedurfde experimenten.
- De doelstellingen om compositie in vorm en kleur te creëren worden door verschillende leerlingen onvoldoende bereikt, men kan vaststellen dat de overstap van waarneming naar compositie in vorm en kleur te bruusk is.
- De leerlingen verwerven niet stapsgewijs inzichten in compositie en de daaraan gekoppelde picturale invulling.
- In de hogere jaren van de opleiding leren de leerlingen om hun eigen beeldarchief picturaal te verwerken op een kunstzinnige wijze.
- Tijdens het artistiek ontwerpproces maken ze ook gebruik van de digitale mogelijkheden.

4.4 beeldende kunst - tekenkunst (graad: h4 s)

Voldoet

Vaststellingen

- In de optie tekenkunst worden de leerplandoelen gerealiseerd in één atelier.
- In het andere atelier worden de leerplandoelstellingen in mindere mate gerealiseerd.
- In het atelier waarin de leerplandoelstellingen meer kwaliteitsvol worden bereikt is er aandacht voor een tekenvaardigheid in verschillende materialen en technieken.
- Het experiment en de integratie van de hedendaagse kunst zijn belangrijke artistieke drijfveren.
- In dit atelier is er soms minder aandacht voor het verwerven van voldoende ruimtelijk inzicht bij het tekenen naar waarneming.
- In het andere atelier is er ook minder aandacht voor het verwerven van ruimtelijk inzicht.
- Daarnaast is er ook minder aandacht voor het vormgevend karakter van licht en schaduw.

- De tekeningen zijn vrij vlak en missen diepteperspectief.
- Er is ook minder aandacht voor een vlotte tekenvaardigheid.
- Het schetsmatig studeren naar vorm en belichting zou meer aandacht moeten krijgen in dit atelier.

4.5 beeldende kunst - vrije grafiek (graad: h4 s)

Voldoet

Vaststellingen

- In de optie vrije grafiek worden de leerplandoelstellingen gerealiseerd. De werken van de leerlingen halen een hoog kwalitatief niveau
- In de basisjaren van de opleiding is er veel aandacht voor het creatief ontwerp en voor de grafische vertaling van beelden uit de omgeving, het eigen beeldarchief of de waarneming.
- De leerlingen verwerven voldoende inzichten in het kunstzinnig verwerken van de waarneming en de eigen beelden. In dit verband is er een sterke individuele leerbegeleiding van de leerlingen.
- Gaandeweg worden de leerlingen ingewijd in de verschillende grafische technieken om hun creatief werk te kunnen realiseren.
- Naast de grafische technieken is er ook aandacht voor de digitale toepassingen. Hierbij kan het beginontwerp digitaal zijn of analoog. Indien digitaal kan het analoog worden omgezet of omgekeerd.
- De digitale mogelijkheden verrijken de beeldtaal van de leerlingen.
- In de hogere jaren van de opleiding hebben de leerlingen voldoende inzichten verworven in het creatief ontwerpproces om op een kwalitatieve wijze hun eigen artistieke visie en leefwereld boeiend grafisch weer te geven.
- De kunstgeschiedenis is op een harmonieuze wijze verwerkt in de werken van de leerlingen.
- Dit atelier heeft een interne dynamiek en is voortdurend in ontwikkeling. Het is een voorbeeld van goede praktijk.

5. BEWAAKT DE ACADEMIE DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert volgende vaststellingen op:

5.1 Personeelsbeheer

5.1.1 Personeelsorganisatie

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- doeltreffendheid
- ontwikkeling.

Vaststellingen

- De academie hanteert transparante criteria voor de toewijzing van opdrachten en taken voor het personeel.
- De academie bewaakt de planlast door een evenwichtige spreiding van de leerlingen en door een billijke spreiding van de bijkomende taken.
- Naast een mondeling en schriftelijk examen, worden nieuwe leerkrachten in de academicultuur ingewijd.
- Op academieniveau worden regelmatig initiatieven genomen om de tevredenheid van de personeelsleden te bevorderen. Het academiebeleid schept een aangename werksfeer.
- De directeur legt klasbezoeken af zodat het begeleidingsproces ook op instellingsniveau opgevolgd wordt.
- Het effect en de efficiëntie van de personeelsorganisatie wordt bevraagd tijdens de evaluatiegesprekken, tijdens klasbezoeken en tijdens gesprekken met leerlingen.
- De academie heeft de laatste jaren gekozen voor relatief veel fulltime personeelsleden. Deze ontwikkeling zorgt voor een bredere betrokkenheid en grotere inzetbaarheid. Daardoor is er ook een sterke binding aan de academie en haar artistiek-pedagogisch project.

5.1.2 Evaluatiesysteem

5.2 Professionalisering

5.2.1 Aanvangsbegeleiding

5.2.2 Deskundigheidsbevordering

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- doeltreffendheid
- ontwikkeling.

Vaststellingen

- De academie hecht veel belang aan de deskundigheidsbevordering.
- Ze peilt dan ook regelmatig naar de behoeften van de personeelsleden op dat vlak.
- De inrichtende macht stelt voldoende werkingsmiddelen ter beschikking voor nascholing.

- De academie organiseert intern nascholing voor leerkrachten die minder ervaring hebben in bepaalde artistieke domeinen (bijvoorbeeld een schilder kan bijkomende workshops volgen rond ruimtelijk werk in de lagere en middelbare graad).
- De academie brengt de effecten van haar nascholingsbeleid in kaart.
- Enerzijds door het toetsen van verworven inzichten door nascholing aan de atelierpraktijk en de mate waarin deze inzichten en vaardigheden worden geïmplementeerd in het leerproces en vakdidactisch handelen van de personeelsleden.
- Anderzijds door tijdens de multiplicatie van gevolgde nascholingen de leerkrachten te bevragen over hun verworven inzichten en vaardigheden.
- De deskundigheidsbevordering in de academie heeft zich de laatste jaren sterk ontwikkeld en is nog voortdurend in beweging.
- De positief kritische attitude genereert prioriteiten op korte en langere termijn op het vlak van deskundigheidsbevordering.
- Zo zijn er bijvoorbeeld initiatieven rond vakdidactische deskundigheidsbevordering door een nauwer opvolgen van de jaarplannen door de directie en de pedagogisch coördinator waarbij er aanwijzingen en feedback worden gegeven aan de leerkrachten

5.3 Materieel beleid

5.3.1 Financiële middelen

5.3.2 Kostenbeheersing voor leerlingen

5.3.3 Uitrusting

5.3.4 Infrastructuur

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid.

Vaststellingen

- In de hoofdschool kan de academie beschikken over een mooie en aangepaste infrastructuur.
- In de meeste vestigingsplaatsen is er een aangepaste infrastructuur om de leerplandoelstellingen te bereiken.
- In de vestigingsplaats Stal-Koersel is dat echter niet het geval.
Er is geen bergruimte voor het atelier lagere graad beeldende kunst.
Daardoor kunnen de leerlingen het ruimtelijk werk en de werken in verf niet laten drogen. Dat hindert de realisatie van de leerplandoelen en kan op termijn een nefast gevolg hebben voor de kwaliteit van de werken.
- De inspectie verwijst in dit verband naar de verplichting van de inrichtende macht zoals vermeld in de overeenkomst tussen de betrokken inrichtende machten van hoofdschool en filiaal (zitting van 29 augustus 1994)
- Voor andere infrastructurele problemen als het Heem in Heusden is er op korte termijn een oplossing voorzien.

5.4 Welzijn

5.5 Curriculum

5.5.1 *Onderwijsaanbod*

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- doeltreffendheid
- ontwikkeling.

Vaststellingen

- De academie vertrekt vanuit een piramidale structuur.
- Daardoor heeft de academie een breed draagvlak te beginnen met de kinderen, om vervolgens naar de volwassenen toe vooral de populaire kunstrichtingen aan te bieden: tekenkunst, schilderkunst, beeldhouwkunst, fotografie en vrije grafiek.
- Het artistiek pedagogisch project stuurt het onderwijskundig handelen van de leerkrachten, dat is merkbaar in de resultaten van de leerlingen in de verschillende ingerichte graden en opties.
- Het aanbod is ook ontstaan door interactie, via bevraging van leerkrachten, leerlingen en ouders en door contacten met de lokale leefgemeenschappen en de culturele centra uit de omgeving..
- Er worden regelmatig statistieken gemaakt van de leerlingenevolutie in elke vestigingsplaats. Zo kan men zelfs tijdens het schooljaar al nadenken om de strategie aan te passen naar het volgend schooljaar.
- De academie onderzoekt ook regelmatig de verbanden tussen haar onderwijsaanbod en haar leerprestaties. Dit gebeurt onder andere tijdens de externe jury van de laatstejaarsstudenten. Dan worden de resultaten op hun kwaliteit beoordeeld, zowel intern als extern.
- De academie onderzoekt ook regelmatig de verbanden tussen haar onderwijsaanbod en de doorstroming naar de socio-culturele sector, onder andere door bevraging van oud-leerlingen en door regelmatige bezoeken aan tentoonstellingen van afgestudeerde leerlingen.
- Uit deze onderzoeken trekt de academie conclusies die ook een gevolg hebben voor haar culturele en structurele ondersteuning van personeelsleden, voor de nascholing, voor de attractiviteit en diepgang van de opleidingen.
- De academie heeft haar aanbod bijgestuurd door het verruimen van haar aanbod voor kinderen in de wijde regio. De laatste jaren zijn er heel wat nieuwe vestigingsplaatsen voor jonge leerlingen bij gekomen zodat de academie haar taak als stimulator en motor van actieve kunst -en cultuurparticipatie kan optimaliseren.

5.6 **Begeleiding**

5.6.1 *Afstemming tussen academie en CLB of andere partners*

5.6.2 *Leerbegeleiding*

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- doeltreffendheid
- ontwikkeling.

Vaststellingen

- De basisprincipes om de leerbegeleiding vorm te geven zijn gebaseerd op het artistiek pedagogisch project waarin de leerling centraal staat.

- De academie staat borg voor een nauwgezette individuele begeleiding van de leerling met enerzijds aandacht voor de leerplandoelen en anderzijds met respect voor de eigenheid van de leerling.
- Het team zorgt voor een stimulerend artistiek pedagogisch klimaat in de academie door een open communicatie, regelmatige tentoonstellingen en door kunstzinnige projecten.
- In de ateliers van de lagere graad, beeldhouwkunst, schilderkunst, vrije grafiek en één atelier tekenkunst is er een goede leerbegeleiding. In het andere atelier tekenkunst is de leerbegeleiding kwalitatief zwakker. De leerlingen worden minder gewezen op basisvaardigheden en inzichten. De leerbegeleiding is in dit atelier eerder oppervlakkig en niet gedifferentieerd.
- De meeste opties hebben een gestructureerd leerplan waarbij er enerzijds aandacht is voor het stapsgewijze leren van voldoende optiespecifieke vaardigheden en inzichten. Anderzijds is er ruimte voor de persoonlijkheid van de leerlingen.
- De academie evalueert de effecten van haar leerbegeleiding door haar output te evalueren (resultaten van de leerlingen), door bevraging van leerlingen en ouders, door regelmatige toetsing van de werking in de ateliers aan de academievisie op leerbegeleiding. Deze toetsingen gebeuren door de pedagogisch coördinator en door de directeur.
- De academie is minder doeltreffend in het evalueren van de effecten van de leerbegeleiding in één atelier van de optie tekenkunst. Nochtans is ze zich bewust van deze zwakke schakel in het leerproces van de hele optie tekenkunst.
- De voorbije jaren zijn er heel wat bijsturingen gebeurd in verband met de leerlingbegeleiding dank zij de verdere professionalisering van de pedagogische coördinatie en de implementatie van verworven inzichten via nascholing..
- De achtergrond van de leerlingen bij de instroom kan erg verschillen, zodat er gedifferentieerd begeleid wordt.
- Door de nauwgezette opvolging van het vakdidactische handelen van de leerkrachten door directie en pedagogisch coördinator hebben heel wat leerkrachten uit de lager en middelbare graad nieuwe inzichten verworven in een dynamische en meer diepgaande leerbegeleiding.
- In de hogere en specialisatiegraad zou een gelijkaardige professionele aanpak van de sturing van de leerbegeleiding een groter effect ressorteren in sommige ateliers.
- Daarvoor is er een bijkomende pedagogisch coördinator nodig met een brede visie en vakdeskundigheid. .

5.7 Evaluatie

5.7.1 Evaluatiepraktijk

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning.

Vaststellingen

- Er is een evaluatiereglement opgesteld. Dit is zeker ook van belang voor de nieuwe leerkrachten.
- De procedure bestaat voor een deel uit een procesevaluatie in functie van de opdrachten (gekoppeld aan een zelfevaluatie van de leerkracht), voor een ander deel wordt het product beoordeeld (resultaatsgerichtheid). Dit geschiedt doorheen het jaar.
- Reflectie gebeurt rond eigen werkwijze. Zelfevaluaties kunnen genoteerd worden en deze worden opgevolgd door de coördinator.
- Circa 4 keer per jaar brengen leerkrachten alle werken mee van alle leerlingen. Zij moeten dan 3 beeldende doelstellingen per oefening toelichten (technische oefeningen zijn uiteraard vanzelfsprekend). De werken worden besproken, collega's mogen ook opmerkingen geven, gestuurd door directie en mentor. Dit wijst op een hoge graad van professionele aanpak (interactieve werking).
- In de lagere en middelbare graden zijn de minimumleerdoelen ingeschreven als evaluatiecriteria.
- In de hogere graad kunnen deze fiches nog vormelijk verbeterd worden. Niet al deze criteria sporen parallel met de leerplannen en zijn voldoende objectiveerbaar. Momenteel zijn sommige evaluatiecriteria onvoldoende neutraal geformuleerd. Door een meer accurate oplijsting kan de kwaliteit verbeteren.

5.7.2 Rapporteringspraktijk

6. ALGEMEEN BELEID VAN DE ACADEMIE

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de academie levert volgende vaststellingen op:

- De directeur beschouwt zijn beleid als 'participerend leiderschap'.
- De pedagogisch coördinator en directie verdelen de taken van toezicht en opvolging.
- Er is wekelijks overleg tussen de directie en de pedagogisch coördinator.
- In de academie is er een open schoolcultuur. De deur van het directiebureau staat steeds open, zowel letterlijk als figuurlijk.
- Het leiderschap van de academie vertaalt zich als erg democratisch.
- Hierbij wordt gericht gewerkt op een gedeeld verantwoordelijkheidsgevoel dat sterk ondersteund wordt door participatie van enkele belangrijke medewerkers
- Door de vele klasbezoeken in de verschillende vestigingsplaatsen heeft de directie een goed zicht op het artistiek-pedagogisch handelen van de personeelsleden.
- In de functioneringsgesprekken is er ruimte voor bottom-up evaluatie.
- De directie stimuleert de personeelsleden door schouderklopjes, creatieve ideeën en een brede culturele en materiële ondersteuning.
- De school beschikt over een weloverwogen en degelijk artistiek pedagogisch project. Dit mooi uitgeschreven document bevat alle componenten van een pedagogisch verantwoord en inspirerend draagvlak. Het document heeft een dynamisch karakter.
- Zo zal er nu een inhoudelijke verdieping en aanvulling op dit project onderzocht worden: de academie vindt bvb. dat binnen de projectwerking ook het 'spelelement' als een belangrijk facet binnen de visie wordt opgenomen.
- Naast proces gaat men ook meer het aspect 'resultaatsgerichtheid' beklemtonen en eveneens het belang van de differentiatie van de eindresultaten van de leerlingen.
- In de nieuwe, door de academie zelf opgestelde leerplannen werkt men voortaan met een afgebakend aantal beeldende doelstellingen per les. Deze worden nu helder geformuleerd voor kleur, waarneming,... als instrument om te kunnen werken.
- De implementatie van dit APP is op een subtiele en tactvolle manier gebeurd zodat dit nu als een vanzelfsprekend credo van de academie kan beschouwd worden.
- Belangrijke beslissingen rond initiatieven komen tot stand via een groeimodel.
- Het mooiste voorbeeld hiervan is het project Circo Paradiso.
- Door af te spreken rond één thema bevorderde dit de samenwerking tussen de collega's en werd ruimte gecreëerd om eigen ideeën, inspiratie en creativiteit binnen een samenhangend geheel te realiseren.
- De DKO scanner is als instrument van zelfevaluatie gebruikt.
- Integrale kwaliteitszorg begint volgens de visie van de directie bij de selectie en aanstelling van nieuwe leerkrachten.
- De academie verwacht van de leerkrachten een allround visie en inzetbaarheid.
- Leerkrachten worden hierin begeleid en gecoacht. Dit is een proces van permanent leren binnen de instelling zelf.
- Alle leerkrachten zijn verplicht om een 'beeldend leerplan' te hebben. Na elke opdracht wordt een zelfevaluatie gemaakt van de opdrachten.
- Pedagogische documenten (zoals bvb. lesvoorbereidingen) zijn organische werkdocumenten waarover gedialogeerd wordt. Leerkrachten en leerlingen worden hier systematisch opgevolgd.

7. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE ACADEMIE

7.1 Wat doet de academie goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- In de opties tekenkunst, schilderkunst, beeldhouwkunst en vrije grafiek worden de leerplandoelen bereikt. Ze zijn gekaderd binnen de academievisie en binnen de leerplanvisie.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen :

- Ontwikkelen en implementeren van het A.P.P. gebeurt bijzonder kwaliteitsvol.
- De besluitvorming is participatief en gebeurt in samenspraak met alle teamleden.
- De goed uitgebouwde kwaliteitszorg resulteert in ; een behoorlijk kwalitatief niveau in de meeste ateliers, een degelijke schoolorganisatie, een sterke uitstraling in de regio en een hoog attractiviteitsgehalte naar geïnteresseerde leerlingen.
- De academie werkt verder aan het optimaliseren van de kwaliteitszorg. Ze neemt in dit verband initiatieven voor verdere navorming en professionalisering.
- De personeelsleden krijgen een aangepaste ondersteuning via een degelijke omkadering en een goede algemene en didactische infrastructuur in de meeste vestigingsplaatsen.

Wat betreft het algemeen beleid :

- In de academie is er een sterk en participatief leiderschap.
- De academieleiding waakt op verschillende manieren over de gelijkgerichtheid
- De pedagogisch coördinator is de rechterhand van de directie en werkt nauw samen met de directeur om het artistiek en pedagogisch beheer in de achttien vestigingsplaatsen optimaal te laten verlopen.
- Tijdens de functioneringsgesprekken is er ruimte voor bottom-up evaluatie.
- De directie heeft een grote aandacht voor het scheppen van betrokkenheid en het bewaken van een draagvlak voor gelijkgerichtheid bij de teamleden.

7.2 Wat kan de academie verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- In een atelier schilderkunst is de overstap naar abstracte compositie in vlak en kleur te bruusk, een stapsgewijze initiatie ontbreekt.
- Meer aandacht voor inzichtelijk werken rond opbouw van compositie en het linken van kleur en materie aan vorm en inhoud, zouden het leerproces meer diepgang kunnen geven.
- In beide bezochte ateliers tekenkunst heeft men minder aandacht voor het ruimtelijk inzicht bij het tekenen naar waarneming .
- Soms is er naast de beperkte aandacht voor het ruimtelijk inzicht bij het tekenen naar waarneming, ook minder aandacht voor het vormgevend karakter van licht en schaduw. Ook is er minder aandacht voor een vlotte tekenvaardigheid in verschillende grafische materialen en technieken.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen :

- Bij de leerlingenevaluatie zijn de belangrijkste leerdoelen niet opgenomen in de evaluatiefiches van de hogere en specialisatiegraad.
- Er zijn geen optiespecifieke en graadspecifieke criteria opgenomen in de evaluatiefiche. Dit zijn nog werkpunten voor de academie.

7.3 Wat moet de academie verbeteren?

- In de lagere graad optie algemeen beeldende vorming van de vestigingsplaats Stal-Koersel moet de infrastructuur aangepast worden zodanig dat die geen hinder vormt voor het realiseren van de leerplandoelen.

8. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

BEPERKT GUNSTIG

Beeldende kunst

omwille van tekorten voor volgende vak(ken)/optie(s)	

Vak/Optie per studierichting	omwille van

beeldende kunst algemeen beeldende vorming (graad: I)	niet bereiken van de leerplandoelen omwille van infrastructurele problemen

9. REGELING VOOR HET VERVOLG

Het bestuur van de instelling moet vanaf **1 september 2012** kunnen aantonen dat de tekorten met een beperkt gunstig omwille van de infrastructuur in voldoende mate werden geremedieerd.

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Albert Tersago

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname

Het bestuur of zijn gemandateerde

Naam: